

Kabinetsinformateurs
De heren Prof. Dr. U. Rosenthal en Prof. Drs. J. Wallage
Postbus 20008
2500 EA DEN HAAG

Plaats en datum: Utrecht, 6 juli 2010
Kenmerk: B 6195 Bst/WM/SR
Onderwerp: CSO-bijdragen aan het regeerakkoord

Geachte heer Rosenthal, geachte heer Wallage,

In het regeerakkoord dat u aan het opstellen bent zullen verschillende onderwerpen aan de orde komen die met name voor ouderen van groot belang zijn. De CSO, koepel van de ouderenorganisaties Unie KBO, PCOB, NVOG en NOOM, geeft u graag input voor het op te stellen akkoord betreffende:

- a. Langdurende Zorg voor ouderen
- b. Voldoende voor ouderen geschikte woningen
- c. Koopkracht 65-plussers
- d. Oudere migranten
- e. Financiering ouderenorganisaties.

A. Toekomst van de Langdurende Zorg

Met betrekking tot de Toekomst Langdurige Zorg bieden wij u als bijlage twee documenten aan:

- *Eigen regie maakt de zorg beter voor minder geld, een nota van cliëntenorganisaties CSO, CG-Raad, LOC, MEZZO, NPCF, Per Saldo en LPGGz*
- *Duurzame ouderenzorg: met, voor én door ouderen, prof. R. Huijsman, een CSO-publicatie.*

Nooit eerder was de uitdaging zo groot om na te denken over de rol van ouderen in de samenleving. In de zorg gaat het enerzijds over de (groeierende) bijdrage van ouderen, als vrijwilliger of mantelzorger. Daarvoor zijn goede voorwaarden en adequate ondersteuning nodig. Anderzijds gaat het over de kwetsbare ouderen, meestal in de 4^e generatie. Deze kwetsbare ouderen moeten kunnen rekenen op menswaardige zorg op basis van solidariteit.

De pakket beperkende maatregelen in de AWBZ hebben nadelig uitgekapt voor grote groepen ouderen. Daarom is het noodzakelijk om in dialoog met cliënten- en ouderenorganisaties de zorg op een toekomstgerichte wijze te vernieuwen.

Belangrijke uitgangspunten in de zorg voor ouderen zijn:

- a. aansluiting bij verschillen in leefstijl en
- b. samenhang tussen wonen, zorg en welzijn.

In het hervormingsvoorstel van de gezamenlijke cliënten- en ouderenorganisaties komen deze uitgangspunten tot hun recht met de nadruk die het plan legt op het versterken van eigen regie en integraliteit.

Het plan biedt een stevige inhoudelijke koers en tevens goede aanknopingspunten om uitgaven voor de zorg maximaal ten goede te laten komen aan daadwerkelijke zorg. Bureaucratie wordt tot een minimum beperkt. Voorwaarde is wel dat de maatregelen die in het plan staan in samenhang en volledig worden uitgevoerd.

B. Voldoende geschikte woningen voor ouderen

Het percentage 55-plussers stijgt veel sneller dan het aantal voor hen geschikte woningen. In 2015 moeten er 406.000 voor ouderen geschikte woningen meer beschikbaar zijn dan in 2006, zo blijkt uit de beleidsbrief "Beter (t)huis in de buurt". Dat betekent een opgave van 45.000 nultredenwoningen per jaar. Van de 406.000 extra woningen gaat het om 116.000 woningen voor mensen met een zwaardere zorgvraag. Dat betekent gemiddeld 13.000 extra woningen per jaar waar bewoners zorg op afroep kunnen ontvangen.

Er is een krachtig stimuleringsprogramma nodig gericht op meer en anders bouwen voor senioren. Uitgangspunt moet zijn dat alle nieuwe woningen levensloopbestendig gebouwd worden. Met het integreren van de kwaliteitseisen voor WoonKeur Nieuwbouw wordt dit in regelgeving verankerd. Het stimuleringsprogramma moet naast overheden ook maatschappelijke organisaties en projectontwikkelaars aanspreken en faciliteren om hun verantwoordelijkheid te nemen. Ouderen uit de derde generatie moeten in het programma een belangrijke stem hebben om vraag en aanbod op elkaar aan te laten sluiten.

Aandacht is daarnaast nodig voor het aanpassen van de huidige woningvoorraad. Veel ouderen hebben immers de wens om niet te verhuizen en willen langer zelfstandig blijven wonen (Senioren op de woningmarkt, 2010). Het in de praktijk toepassen van het certificaat WoonKeur Bestaande Bouw levert hieraan een bijdrage.

C. Koopkracht 65 plussers

Uit de meest recente cijfers van het Nibud blijkt dat de koopkracht voor mensen van 65 jaar en ouder in 2010 is gedaald ten opzichte van 2009. Daarnaast blijkt dat met name de 65-plus huishoudens met zorgkosten en een AOW-uitkering en een klein aanvullend pensioen in hun portemonnee worden getroffen.

De koopkracht pakt in 2010 over de hele linie, voor alle groepen ouderen, negatief uit. Daarbij is nog geen rekening gehouden met nieuwe maatregelen in een regeerakkoord in verband met het oplossen van de financiële crisis. De ouderenorganisaties vinden het belangrijk dat de koopkracht van 65-plussers bij toekomstige maatregelen niet onevenredig zwaar wordt aangepakt. De ouderenorganisaties vragen u daarmee in het regeerakkoord rekening te houden.

D. Oudere migranten

In 2015 zullen er ruim 260.000 ouderen uit etnische minderheden in Nederland wonen. Deze groep heeft relatief veel te maken met armoede, gezondheidsklachten en ongeschikte woningen.

Net als de LOM samenwerkingsverbanden stellen wij u voor een aantal afspraken op te nemen in het regeerakkoord die in het bijzonder de positie van de oudere migranten verbeteren:

- De Rijksoverheid stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van patiënten en zorgverleners om te zorgen voor een plezierige oude dag, maar neemt ook haar verantwoordelijkheid. Zo zal de overheid monitoren in hoeverre zorginstellingen in staat zijn om goede kwalitatieve zorg te verlenen aan al hun patiënten, inclusief (oudere) migranten.
- Er komt meer ruimte voor voorzieningen die zijn toegesneden op de behoeften van ouderen, zoals wooncomplexen voor specifieke groepen ouderen.
- Bekeken zal worden of en in hoeverre het AOW-gat van de groep Surinaamse Nederlandse ouderen, die staatsrechtelijk nooit Surinamer zijn geweest maar vanwege de huidige regelgeving geen recht hebben op AOW over de periode 1957 - 1975, juridisch kan worden gerepareerd.
- De overheid zal meer aandacht schenken aan de bestrijding van eenzaamheid en isolement onder ouderen in het algemeen en ouderen uit etnische minderheden in het bijzonder.

E. Financiering ouderenorganisaties

Door gelijkschakeling van de subsidieregeling ouderenorganisaties met die van patiënten- en gehandicaptenorganisaties treedt een onevenredige achteruitgang op in de rijkssubsidie van de ouderenorganisaties. De Unie KBO en de PCOB verliezen €1,7 miljoen, het NOOM ontvangt geen instandhoudingsubsidie en de CSO, koepel van ouderenorganisaties is zo klein dat geen compensatie gegeven kan worden. De ouderenorganisaties willen zich er voor inzetten dat de ouderen zich actief inzetten voor de samenleving, dat de zilveren kracht van toegevoegde waarde blijft. De ouderenorganisaties zijn de gesprekspartner voor de overheid bij het ontwikkelen van ouderenbeleid dat maatschappelijke participatie en kwaliteit van leven voor ouderen mogelijk maakt.

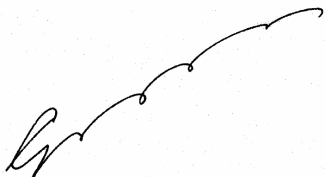
De ouderenorganisaties Unie KBO, PCOB, NVOG en NOOM zijn tegelijkertijd sociale verbanden waarbinnen 600.000 mensen georganiseerd zijn.

Betere financiering van de verenigingen en hun koepel is een voorwaarde voor de continuering hiervan.

De koepel van ouderenorganisaties CSO, met meer dan een half miljoen georganiseerde ouderen in zijn achterban, vraagt de informateur en de betrokken politieke partijen met klem in het regeerakkoord de genoemde voorstellen over te nemen en aandachtspunten te verwerken.

Het nieuwe kabinet staat voor een grote uitdaging. Eén van die uitdagingen is in de maatschappij steun te krijgen voor plannen en voornemens. De ouderenorganisaties binnen de CSO willen ook zelf, binnen de grenzen van hun verantwoordelijkheid, een actieve bijdrage leveren. Betrokkenheid van de ouderenorganisaties kan een basis zijn voor herstel en/of realisatie van vertrouwen. Wij zouden het zeer op prijs stellen om (kort) na het aantreden van het nieuwe kabinet een overleg te kunnen hebben.

Hoogachtend,

drs. G. van Soest,
Voorzitter

Bijlagen:

- *Eigen regie maakt de zorg beter voor minder geld, een nota van cliëntenorganisaties CSO, CSO, CG-Raad, LOC, MEZZO, NPCF, Per Saldo en LPGGz*
- *Duurzame ouderenzorg: met, voor én door ouderen, prof. R. Huijsman, een CSO-publicatie.*